

Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος 1349 - 1425

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος: Δείξε μου τι καινούριο έφερε στον κόσμο ο Μωάμεθ και θα συναντήσεις μόνο σατανικές και απάνθρωπες ιδέες.. ...όπως η επιταγή του να εξαπλωθεί η πίστη που δίδαξε διά πυρός και σιδήρου

Αυτοκράτορας του Βυζαντίου (1391-1425), από τους πιο αξιόλογους της δυναστείας των Παλαιολόγων. Όλα τα χρόνια της εξουσίας του προσπάθησε να αντιμετωπίσει την Οθωμανική απειλή, αλλά ήταν φανερό ότι η άλλοτε κραταιά αυτοκρατορία που είχε συρρικνωθεί σημαντικά και έπνεε τα λοίσθια δεν είχε τις δυνάμεις να αντισταθεί και να αντιστρέψει την κατάσταση. Συνέβαλε και ο ίδιος στην εξέλιξη αυτή, καθώς δεν αξιοποίησε τις ευκαιρίες που του παρουσιάστηκαν.

Ο Μανουήλ γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 27 Ιουνίου 1350 και ήταν γιος του αυτοκράτορα Ιωάννη Ε΄ Παλαιολόγου και της Ελένης Κατακουζηνής. Έλαβε αξιόλογη μόρφωση και από νεαρή ηλικίας αναμίχθηκε στα κοινά, σε μια περίοδο που η Αυτοκρατορία μαστιζόταν από ενδοοικογενειακές δυναστικές έριδες.

Επιπλέον, ρόλο στις υποθέσεις του Βυζαντίου είχαν και οι ξένοι (Γενουάτες, Ενετοί και Οθωμανοί), που έπαιρναν το μέρος της μίας ή της άλλης μερίδας για να προωθήσουν τα συμφέροντά τους.

Ο Μανουήλ ανήλθε στο θρόνο μετά το θάνατο του πατέρα του στις 16 Φεβρουαρίου 1391 σε ηλικία 42 χρόνων, αφού προηγουμένως είχε εξουδετερώσει τις προσπάθειες συγγενών του να του αμφισβητήσουν την τάξη διαδοχής. Από τα πρώτα χρόνια της βασιλείας του η οθωμανική πίεση γινόταν όλο και πιο έντονη. Η κατάσταση έγινε απελπιστική, όταν το 1394 ο σουλτάνος Βαγιαζήτ Α΄ ξεκίνησε την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης, που κράτησε έως το 1402. Εν τω μεταξύ, μια σταυροφορία υπό τον Βασιλιά της Ουγγαρίας Σιγισμόνδο απέτυχε να βοηθήσει τους Βυζαντινούς, καθώς ο στρατός του ηττήθηκε από τις δυνάμεις του Βαγιαζήτ στη Μάχη της Νικόπολης (σημερινή Βουλγαρία) στις 25 Σεπτεμβρίου 1396.

Ο Μανουήλ σε προφανή αδυναμία εμπιστεύτηκε τις τύχες της Αυτοκρατορίας στον ανιψιό του Ιωάννη Ζ΄ Παλαιολόγο, με τον οποίο είχε αποκαταστήσει τις σχέσεις του, και αναχώρησε το 1399 σε μια πολύχρονη περιοδεία στις Αυλές της Δυτικής Ευρώπης, προκειμένου να ζητήσει βοήθεια. Επισκέφθηκε τη Βενετία, το Παρίσι και το Λονδίνο, με πενιχρά αποτελέσματα. Ήταν η πρώτη και τελευταία φορά που βυζαντινός αυτοκράτορας επισκεπτόταν την Αγγλία. Οι ντόπιοι χρονικογράφοι εντυπωσιάσθηκαν από τη μόρφωση, την ευγενική μορφή και την αρχοντιά του Μανουήλ, που «άλλαζε άλογα και δεν καταδεχόταν να πατήσει στο χώμα».

Κατά τη διάρκεια της απουσίας του, ο Βαγιαζήτ έλυσε την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης, καθώς αντιμετώπιζε την απειλή των Μογγόλων του Ταμερλάνου. Στην αποφασιστική μάχη της Αγκύρας (20 Ιουλίου 1402), ο Ταμερλάνος νίκησε τους Οθωμανούς και έδωσε ανάσα ζωής για μισό ακόμη αιώνα στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Ο Μανουήλ δεν επωφελήθηκε της ταπείνωσης που υπέστησαν οι Οθωμανοί και υπέγραψε μαζί τους συνθήκη ειρήνης με ελάχιστα οφέλη (1403).

Ο νέος σουλτάνος Μωάμεθ Α΄ διατήρησε φιλικές σχέσεις με τον Μανουήλ. Έως το 1421 επεκράτησε ύφεση στις σχέσεις Βυζαντινών και Οθωμανών και η εξέλιξη αυτή βοήθησε τον Μανουήλ να επισκεφθεί τη Θεσσαλονίκη (1415) και την Πελοπόννησο. Άλλωστε, αυτές οι περιοχές μαζί με την ευρύτερη περιοχή της Κωνσταντινούπολης συγκροτούσαν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία των ημερών του. Κατά την περίοδο αυτή αναγέρθηκε το Εξαμίλλιο Τείχος στον Ισθμό για την προστασία της Πελοποννήσου, στην οποία δέσποζε το Δεσποτάτο του Μυστρά, το οποίο διοικούσαν Παλαιολόγοι.

Από το 1421 ο Μανουήλ Β΄ συμβασίλευε με τον γιο του Ιωάννη Ε΄, στον οποίο είχε εκχωρήσει σχεδόν όλες τις εξουσίες. Τον επόμενο χρόνο, ο διάδοχος του Μωάμεθ Α΄, Μουράτ Β΄, διέκοψε τις φιλικές σχέσεις με το Βυζάντιο και πολιορκήσε την Κωνσταντινούπολη. Το 1423 εισέβαλε με τον στρατό του στη νότια Ελλάδα, κατέστρεψε το Εξαμίλλιο Τείχος και λεηλάτησε πολλές περιοχές της Πελοποννήσου. Έτσι, ο Μανουήλ υπέγραψε μια ταπεινωτική συνθήκη ειρήνης μαζί του, με την οποία ανεγνώριζε την υποτέλεια του Βυζαντίου στον σουλτάνο.

Ο Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος πέθανε στις 21 Ιουλίου 1425, αφού προηγουμένως είχε ασπασθεί τον μοναχισμό με το όνομα Ματθαίος. Από τον γάμο του με την Έλενα Δραγάση, κόρη του σέρβου πρίγκηπα Κοντσαντίν Ντράγκατς, απέκτησε έξι αγόρια, δύο από τα οποία έγιναν αυτοκράτορες (Ιωάννης Η΄ και Κωνσταντίνος ΙΑ΄, ο τελευταίος αυτοκράτορας του Βυζαντίου), ενώ απέκτησε και μία εξώγαμη κόρη, την Ισαβέλλα. Άφησε πίσω του πλούσιο συγγραφικό έργο, αποτελούμενο από επιστολές, ποιήματα, βίους Αγίων, θεολογικά και ρητορικά δοκίμια.

Ο Μανουήλ Β΄ επανήλθε στο προσκήνιο στις 12 Σεπτεμβρίου 2006, όταν ο Πάπας Βενέδικτος ο 16ος σε μια ομιλία του στο Πανεπιστήμιο του Ρέγκεσπουργκ, στο οποίο υπήρξε καθηγητής θεολογίας, αναφέρθηκε σε μια ρήση του Μανουήλ από το βιβλίο του «26 Διάλογοι με ένα Πέρση».

Συνομιλώντας ο αυτοκράτορας με έναν πέρση μουσουλμάνο λόγιο, του λέει: «Δείξε μου τι καινούριο έφερε στον κόσμο ο Μωάμεθ και θα συναντήσεις μόνο σατανικές και απάνθρωπες ιδέες, όπως η επιταγή του να εξαπλωθεί η πίστη που δίδαξε διά πυρός και σιδήρου». Η αναφορά αυτή του Ποντίφικα προκάλεσε κύμα διαμαρτυριών από του Μουσουλμάνους και ανάγκασε το Βατικανό να αναδιπλωθεί.

Πηγές: sansimera.gr- lithosfotos.blogspot.gr